

تحلیلی بر توان‌های توسعه شهرستان‌های استان کردستان با تاکید بر همگرایی ملی^۱

محمد رئوف حیدری فر^۱، رحمت الله بهرامی^۲، فریدون باتمانی^{۳*}

^۱ دانشیار جغرافیای سیاسی، دانشگاه پیام‌نور، تهران، ایران

^۲ استادیار جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه پیام‌نور، تهران، ایران

^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی، دانشگاه پیام‌نور، روانسر، ایران

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۰/۰۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۷/۰۵

چکیده

استان کردستان در غرب ایران با دارا بودن مرز مشترک با کشور عراق، پتانسیل‌های قوی و بالقوه‌ای جهت توسعه بازرگانی، به خصوص در شهرهای مرزی را دارا است. در این راستا توسعه و وجود منابع و امکانات در شهرستان‌های استان کردستان به‌عنوان شهرهای مرزی می‌تواند نقش مهم و حیاتی در برقراری ارتباط با کشورهای همسایه‌ی خود داشته‌باشد و هم می‌تواند آهنگ همگرایی ملی را تسریع کند. هدف از پژوهش حاضر بررسی و تحلیلی بر توان‌های توسعه شهرستان‌های استان کردستان با تاکید بر همگرایی ملی بود و از نظر هدف‌گذاری کاربردی و از نظر روش‌شناسی به صورت توصیفی-تحلیلی است. در روند تهیه و تولید داده‌ها ابتدا عوامل مؤثر بر توسعه استان کردستان با تاکید بر شاخص‌های همگرایی ملی، با استفاده از نظرات ۴۵ نفر از کارشناسان از طریق روش دلفی شناسایی شده‌است برای آزمون فرضیه از تکنیک مدل‌یابی معادلات ساختاری و تحلیل مسیر بهره گرفته شده است. نتایج پژوهش نشان داد که بین تحقق توسعه یافتگی و اثرگذاری آن بر روی همگرایی ملی با ضریب مسیر ۰,۴۸ رابطه مؤثری وجود دارد بدین معنی مؤلفه‌ها و معیارهای توسعه یافتگی ۰,۴۸ درصد موفقیت استراتژی توسعه یافتگی را تبیین می‌کند. از طرف دیگر بین (شاخص‌های توسعه انسانی با ضریب مسیر ۰,۹۱) با تحقق توسعه یافتگی رابطه علی قوی وجود دارد یعنی دسترسی به شاخص‌های توسعه انسانی تعیین کننده توسعه یافتگی می‌باشد، ولی بین عوامل دسترسی توسعه سیاسی (با ضریب مسیر ۰,۲۱-) با موفقیت توسعه یافتگی شهرستان‌های استان کردستان رابطه علی وجود ندارد و این بدین معنی است که عوامل دسترسی توسعه سیاسی به واسطه تأثیری که بر تحقق توسعه یافتگی شهرستان‌های استان کردستان می‌گذارد می‌تواند عاملی تعیین کننده در موفقیت توسعه یافتگی شهرستان‌های استان کردستان تلقی گردد. در مجموع چنین می‌توان گفت که توسعه یافتگی شهرستان‌ها بر معیارهای همگرایی ملی اثرگذار است.

کلیدواژه‌ها: شهر، توسعه یافتگی، همگرایی، همگرایی ملی، مدلسازی ساختاری، استان کردستان.

^۱ این مقاله مستخرج از پایان نامه کارشناسی ارشد نویسنده سوم تحت عنوان تحلیلی بر توان‌های توسعه شهرستان‌های استان کردستان با تاکید بر همگرایی ملی است. به راهنمایی نویسنده اول و مشاوره نویسنده دوم دانشگاه پیام‌نور روانسر است.

* نویسنده مسئول: batmanif.fb@gmail.com

ارجاع به این مقاله: حیدری فر، محمد رئوف، بهرامی، رحمت الله، باتمانی، فریدون. (۱۴۰۰). تحلیلی بر توان‌های توسعه شهرستان‌های استان کردستان با تاکید بر همگرایی ملی. فصلنامه مطالعات توسعه پایدار شهری و منطقه‌ای، ۲(۳)، ۶۶-۸۲.